

Zápis 30. zasadnutia Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie (ďalej aj „RVVTI“)

26. septembra 2024, 09:30 -12:30

Hotel Bôrik

30. zasadnutie RVVTI bolo prezenčné zasadnutie, ktoré bolo zamerané na schvaľovanie návrhu na účasť Slovenskej republiky ako riadneho člena v medzinárodných (ESFRI) výskumných infraštruktúrach, Aktualizáciu Predbežného plánu financovania VVal, Informáciu o stave aktualizácie súhrnnej správy stratégie inteligentnej špecializácie RIS3, Informáciu o stave implementácie Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií a Informáciu o procese implementácie Misie zdravie. Podklady na zasadnutie Rady boli členom zaslané **elektronicky dňa 1309.2024, a to v nasledovnom rozsahu:**

- Program
- Návrh na účasť Slovenskej republiky ako riadneho člena v medzinárodných (ESFRI) výskumných infraštruktúrach ECRIN ERIC, CLARIN ERIC, DARIAH ERIC, ELIXIR, BBMRI ERIC, EATRIS ERIC so stanoviskom Koordinačnej Platformy (KP) November2001
- Aktualizáciu Predbežného plánu financovania VVal so stanoviskom KP
- Informácia o stave implementácie Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií

Program
1. Privítanie a otvorenie zasadnutia
2. Predstavenie nového generálneho riaditeľa VAIA
3. Informácia o výmene 4 členov RVVTI
4. Riziko pozastavenia čerpania fondov EÚ
5. Plné využitie expertízy členov a členiek Rady
6. Návrh na účasť Slovenskej republiky ako riadneho člena v medzinárodných (ESFRI) výskumných infraštruktúrach ECRIN ERIC, CLARIN ERIC, DARIAH ERIC, ELIXIR, BBMRI ERIC, EATRIS ERIC
7. Aktualizácia Predbežného plánu financovania VVal
8. Informácia o stave aktualizácie súhrnnej správy stratégie inteligentnej špecializácie RIS 3
9. Informácia o stave implementácie Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií
10. Informácia o procese implementácie Misie zdravie
11. Rôzne
12. Záver

Priebeh 30. zasadnutia Rady

Privítanie/otvorenie rokovania

- Predseda Rady otvoril zasadnutie
- Privítanie odborných členov, predsedníctva a prizvaných hostí

Program zasadnutia bol zameraný najmä na:

- **schválenie návrhu**
 - na účasť Slovenskej republiky ako riadneho člena v medzinárodných (ESFRI) výskumných infraštruktúrach
 - aktualizácie Predbežného plánu financovania VVaI
- **poskytnutie informácií o:**
 - stave aktualizácie súhrnnej správy stratégie inteligentnej špecializácie RIS 3
 - stave implementácie Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií
 - procese implementácie Misie zdravia.

Overenie uznášaniaschopnosti Rady

Rada je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina (8) všetkých jej členov (15) a zároveň nadpolovičná väčšina (6) nominovaných členov Rady.

Záver:

Predseda konštatoval, že na zasadnutí Rady bolo prítomných 10 členov, z toho 7 nominovaných členov Rady. Konštatoval teda, že Rada vlády SR pre vedu, techniku a inovácie bola uznášaniaschopná.

Zároveň upozornil členov na nahrávanie celého zasadnutia za účelom zhotovenia zápisnice a oboznámenia neprítomných s obsahom a priebehom zasadnutia.

Schvaľovanie programu 30. zasadnutia

- Program zaslaný dňa 13.09.2024 členom
- Zo strany členov boli dňa 25.09.2024 zaslané 4 návrhy na doplnenie programu.
 - Predstavenie nového generálneho riaditeľa VAIA
 - Informácia o výmene 4 členov RVVTI
 - Riziko pozastavenia čerpania fondov EÚ
 - Plné využitie expertízy členov a členiek Rady
- Predseda navrhol všetky 4 zaradiť na začiatok programu.

Predseda Rady vyzval na predloženie ďalších návrhov a následne zahájil hlasovanie o upravenom návrhu programu.

Spôsob hlasovania: súhlas jednoduchej väčšiny prítomných členov Rady

Záver:

Predseda konštatoval, že upravený program 30. zasadnutia Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie bol jednoduchou väčšinou schválený bez pripomienok.

Schvaľovanie overovateľa zápisnice - navrhovaná na overovateľku zápisnice bola p. Madarasová Gecková.

Predseda Rady zahájil hlasovanie.

Spôsob hlasovania: súhlas jednoduchou väčšinou prítomných členov Rady.

Záver:

Predseda konštatoval, že p. Madarasová Gecková bola ako overovateľka zápisnice z 30. zasadnutia Rady vlády pre vedu, techniku a inovácie jednoduchou väčšinou schválená.

Bod 2 – Predstavenie nového generálneho riaditeľa VAIA

Predseda otvoril druhý bod a odovzdal slovo Michalovi Puškárovi, generálnemu riaditeľovi Výskumnej a inovačnej autority, ktorý sa predstavil členom Rady.

Predseda otvoril diskusiu k bodu 2 programu.

Predseda doplnil, že je dôležité, aby pokračovala kontinuita v napĺňaní Národnej stratégie vedy, výskumu a inovácií, ako aj v príprave zákona VVal.

D. Čížková sa spýtala na proces výberu nového generálneho riaditeľa.

Predseda vysvetlil, že nový GR VAIA prichádza z výskumného prostredia s väčším dôrazom na aplikovaný výskum. Konštatoval, že z pohľadu štátu sa darí zvyšovať výdavky na vedu, výskum a inovácie a navyšovanie zdrojov sa očakáva aj ďalšom rozpočtovom roku. Vysvetlil, že cez interný výberový proces prešlo niekoľko desiatok kandidátov.

F. Simančík sa spýtal, či sa plánujú zmeny v Národnej stratégii.

M. Puškár vysvetlil, že plánuje pokračovať kontinuálne v napĺňaní Národnej stratégie.

J. Nantl ocenil prácu Michaely Krškovej na poste generálnej riaditeľky a zaprial Michalovi Puškárovi veľa šťastia v novej pozícii. Následne vyzval na koordináciu v kontexte tvorby nového programového obdobia na úrovni EÚ.

Záver:

Predseda konštatoval, že Rada zobrala predstavenie nového generálneho riaditeľa VAIA na vedomie.

Bod 3 - Informácia o výmene 4 členov RVVTI

Predseda Rady otvoril tretí bod:

Vysvetlil, že 3. novembra 2022 vymenovala vláda SR do RVVTI 10 expertných členov, štyrom z nich bol následne na základe notárskeho žrebovania mandát skrátený na dva roky a zanikne tak 3. novembra 2024.

Členovia so skráteným mandátom:

Prof. MVDr. Dáša Čížková, DrSc.

Ing. Juraj Girman

Ing. Martin Jančo

Pavol Povala, MA, PhD.

Uviedol, že pri výmene členov sa plánujú doplniť do RVVTI chýbajúce oblasti expertízy.

Doplnil, že RVVTI VAIA obdržala 39 nominácií. Splnenie podmienok kandidátmi overí zahraničná komisia a následne zo zoznamu Predseda RVVTI vyberie 5 nových členov (vrátane náhrady za rezignovanú Andreu Žitnú).

Noví členovia budú menovaní vládou najneskôr 3. novembra 2024.

Predseda otvoril diskusiu k bodu 3 programu.

M. Kahanec sa spýtal, či bude zachovaný pôvodný hodnotiaci panel.

Predseda vysvetlil, že nová hodnotiacia komisia bude zložená z českých expertov, ktorí vyhodnotia splnenie podmienok kandidátmi.

D. Čížková zdôraznila dôležitosť regionálneho aspektu pri výbere nových členov.

Predseda doplnil, že nominácie musia byť schválené vládou a členovia budú v predstihu informovaní.

Záver:

Predseda konštatoval, že Rada zobrala Informáciu o výmene 4 členov RVVTI na vedomie.

Bod 4 - Riziko pozastavenia čerpania fondov EÚ

Predseda otvoril štvrtý bod a vyjadril sa k problematike.

Ubezpečil členov, že vláda sa tejto problematike intenzívne venuje, vysvetlil, že prebiehajú rozhovory s Európskou komisiou a plánujú sa úpravy v trestnej legislatíve v záujme ochrany finančných záujmov EÚ v slovenskej legislatíve. Konštatoval, že tento problém brzdí finančné procesy v čerpaní fondov Plánu obnovy. Doplnil, že do konca roka plánuje podať žiadosť o piatu platbu vo výške 600 mil. eur. Vysvetlil, že je pre neho prioritou vyhnúť sa tzv. "maďarskému" scenáru.

Predseda otvoril diskusiu k bodu 4 programu.

A. Madarasová Gecková sa spýtala, kedy ma Rada začať diskusiu o krízovom managemente.

F. Simančík sa spýtal, či Plán obnovy funguje ako do teraz alebo začal pri plánovaní prijímať opatrenia pre prípad pozastavenia zdrojov POO.

Predseda vysvetlil, že momentálne Slovensko do takéhoto krízového momentu nedospelo a že členov v prípade takéhoto rizika upozorní.

Záver:

Predseda konštatoval, že Rada zobrala Informácie o riziku pozastavenia čerpania fondov EÚ na vedomie.

Bod 5 - Plné využitie expertízy členov a členiek Rady

Predseda otvoril piaty bod a odovzdal slovo Andrei Uhrínovej, riaditeľke odboru priorít vo Výskumnej a inovačnej autorite.

A. Uhrínová vysvetlila, že VAIA sa snaží o čo najparticipatívnejší proces pri tvorbe politík. Následne predstavila témy, v ktorých sa plánuje intenzívne zapojenie členov už pri tvorbe koncepcií, ako napríklad pri aktualizácii akčného plánu Národnej stratégie VVaI 2030, Stratégie inteligentnej špecializácie RIS 3, či Misii zdravie. Následne požiadala prítomné ministerstvá, aby vždy pri predkladaní dokumentov do MPK upozornili VAIA, aby materiály mohli byť predložené na pripomienkovanie RVVTI, ako aj Koordinačnej platforme a pracovným skupinám.

Predseda otvoril diskusiu k bodu 5 programu.

M. Kahanec požiadal o častejšie zapojenie už pri tvorbách koncepcie a východísk pri tvorbe materiálov.

P. Povala navrhol návrat k používaniu SharePointu.

F. Simančík opísal svoju predstavu, aby Rada bola okrem iného vždy konzultovaná pri tvorbe strategických a koncepčných materiálov. Vyzval na častejšie zapájanie členov Rady do pracovných skupín, ako aj pri tvorbe nového zákona.

Predseda prisľúbil pozvanie členov Rady do pracovnej skupiny pre tvorbu nového zákona VVaI.

D. Čížková si vyžiadala zasielanie nielen materiálov, ale aj prezentácií, ktoré následne nie je nutné na zasadnutí prezentovať.

Záver:

Predseda konštatoval, že Rada zobrala Informácie o plánovanom využití expertízy členov a členiek Rady na vedomie.

Bod 6 Návrh na účasť Slovenskej republiky ako riadneho člena v medzinárodných (ESFRI) výskumných infraštruktúrach ECRIN ERIC, CLARIN ERIC, DARIAH ERIC, ELIXIR, BBMRI ERIC, EATRIS ERIC - schvaľovanie

Predseda Rady otvoril šiesty bod a odovzdal slovo štátnemu tajomníkovi Ministerstva školstva - Jánovi Hrinkovi.

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR predložilo na rokovanie Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie iniciatívny materiál „Návrh na účasť Slovenskej republiky ako riadneho člena v medzinárodných (ESFRI) výskumných infraštruktúrach ECRIN ERIC, CLARIN ERIC, DARIAH ERIC, ELIXIR, BBMRI ERIC, EATRIS ERIC”.

J. Hrinko vysvetlil, že predmetný materiál je vypracovaný v súlade s Cestovnou mapou výskumných infraštruktúr (SK VI Roadmap 2020-2030, ďalej ako „cestovná mapa“), prijatou uznesením vlády SR

č. 182 zo dňa 7. apríla 2021. Uviedol, že cestovná mapa je kľúčovým dokumentom Slovenskej republiky pre oblasť výskumných infraštruktúr, ktorý nielen monitoruje doterajší vývoj a aktuálny stav významnej výskumnej verejnej a súkromnej infraštruktúry na území Slovenskej republiky, ale aj jej previazanosť na hospodárstvo, domény inteligentnej špecializácie a medzinárodnú spoluprácu v kontexte ESFRI.

Predseda otvoril diskusiu k bodu 6 programu.

A. Madarásová Gecková sa spýtala na výšku nákladov na CLARIN ERIC, pretože po prepočítaní nákladov jej výsledok nesedel. Následne odporučila zapojenie do všetkých 6 výskumných infraštruktúr.

F. Simančík sa spýtal na spolufinancovanie.

J. Hrinko vysvetlil, že po svojom nástupe do funkcie zriadil na MŠ VVaM oddelenie výskumných infraštruktúr.

T. Michálek dovysvetlil, že suma v materiáli je rozdelená na členské a súťažné financovanie pre APVV. Doplnil, že vytvorenie hodnotiaceho procesu predpokladá akčný plán a je plánované v inšpirácii Českou republikou.

J. Hrinko vysvetlil, že o spomínané prostriedky bude navýšený aktuálny rozpočet APVV.

R. Majerský upozornil, že táto vláda neplánuje šetriť na vede, výskume a inováciách.

Predseda zahájil hlasovanie o Návrhu na účasť Slovenskej republiky ako riadneho člena v medzinárodných (ESFRI) výskumných infraštruktúrach ECRIN ERIC, CLARIN ERIC, DARIAH ERIC, ELIXIR, BBMRI ERIC, EATRIS ERIC

Spôsob hlasovania: súhlas jednoduchou väčšinou prítomných členov RVVTI

Záver:

Predseda konštatoval, že materiál Návrh na účasť Slovenskej republiky ako riadneho člena v medzinárodných (ESFRI) výskumných infraštruktúrach ECRIN ERIC, CLARIN ERIC, DARIAH ERIC, ELIXIR, BBMRI ERIC, EATRIS ERIC bol jednohlasne schválený s pripomienkami.

Bod 7 – Aktualizácia Predbežného plánu financovania VVaI

Predseda otvoril siedmy bod a odovzdal slovo Michalovi Habrmanovi z Výskumnej a inovačnej authority.

M. Habrman predstavil avizované zmeny v Predbežnom pláne financovania v počte 31 a vysvetlil príčiny zmien. Následne predstavil stanovisko VAIA a Koordinačnej platformy.

Predseda otvoril diskusiu k bodu 7 programu.

Predseda požiadal o vyjadrenie MŠ a MIRRI k pripomienkam Klubu 500.

A. Németh upozornil, že projekt STRATUM je súčasťou schváleného harmonogramu PSK, následne uviedol, že jeho rezort je otvorený diskusii.

L. Šimko vysvetlil, že zmienená „flexibilita“ je súčasťou európskej legislatívy od roku 2021 a bola upravená aj v slovenskej legislatíve. Tieto prostriedky nie sú Slovensku k dispozícii do strednodobého preskúmania.

F. Simančík navrhol posunutie výziev, pri ktorých sa predpokladá, že v 3. kvartáli nestihnú byť realizované na 4. kvartál. Následne sa spýtal, či sa pri projekte SAV v predbežnom pláne financovania počíta so spolufinancovaním štátom.

A. Németh vysvetlil, že SAV môže počítať aj so štátnym spolufinancovaním. K zníženiu alokácií pri priemyselnom a strategickom výskume v PPF pripomenul, že sa jedná o schémy štátnej pomoci a finálna suma sa môže vyšplhať až k 250 miliónom eur.

Záver:

Predseda konštatoval, že Aktualizácia Predbežného plánu financovania VVal bola jednoduchou väčšinou schválená jednohlasne bez pripomienok.

Bod 8 – Informácia o stave aktualizácie súhrnnej správy stratégie inteligentnej špecializácie RIS 3

Predseda otvoril ôsmy bod a odovzdal slovo riaditeľke odboru priorít vo Výskumnej a inováčnej autorite Andrei Uhrínovej, ktorá predstavila proces aktualizácie súhrnnej správy.

Predseda otvoril diskusiu k bodu 8 programu.

Predseda vyzdvihol transparentnosť procesu a vyzval členov na ich aktívne zapojenie do procesu.

J. Miškov sa spýtal, či by sa nedalo uvažovať o zmene názvu 2021+.

A. Uhrínová vysvetlila, že názov je naviazaný na programové obdobie 2021-2027.

L. Šimko upozornil, že v kontexte strategických zmien v politikách EU bude čoskoro nutná nová aktualizácia, respektíve priebežná aktualizácia súhrnnej správy.

Predseda doplnil, že jednou z jeho priorít je zosúladenie slovenských priorít s európskymi a globálnymi trendami. Upozornil, že podobný proces prebieha aj pri konsolidácii grantových agentúr.

F. Simančík vyzdvihol pokrok, ktorý sa VAIA podaril pri aktualizácii dosiahnuť. Následne vysvetlil, že považuje za veľmi dôležité stanovenie cieľov, ktoré majú výzvy v oblasti VVal dosiahnuť.

M. Jančo doplnil, že v doméne mobilita sa obáva, že štát nebude v jeho investičných prioritách nadväzovať na výsledky vedeckej práce dosiahnutej v doménach.

Záver:

Predseda konštatoval, že Rada zobrala Informáciu o stave aktualizácie súhrnnej správy stratégie inteligentnej špecializácie RIS 3 na vedomie.

Bod 9 - Informácia o stave implementácie Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií

Predseda otvoril deviaty bod a odovzdal slovo Michalovi Habrmanovi, riaditeľovi odboru politík vo Výskumnej a inovačnej autorite.

M. Habrman predstavil najvýznamnejšie splnené opatrenia, vysvetlil dôvody oneskorenia v plnení opatrení ako implementačné problémy, či konsolidačné opatrenia a vysvetlil, že vo väčšine hlavných cieľov Slovensko zatiaľ pokračuje v očakávanom trende. Vysvetlil, že VAIA plánuje prikrčiť k revidovaniu Akčného plánu Národnej stratégie.

Predseda vysvetlil, že do 30.09.2024 má VAIA predložiť odpočet plnenia Národnej stratégie na rokovanie vlády a navrhol, aby v novembri prebehla diskusia k revidovaniu akčného plánu.

J. Nantl vyzval na zapojenie foresightu pri revidovaní akčného plánu v kontexte globálnych trendov.

M. Kahanec požiadal o opätovné zapojenie ekosystému do aktualizácie Národnej stratégie.

M. Habrman vysvetlil, že budúci rok sa počíta s aktualizáciou Národnej stratégie a opätovne sa počíta s masovým zapojením ekosystému. Vysvetlil, že jedným zo strategických cieľov je navýšenie výdavkov súkromného sektora do VVaI, ktoré sú na Slovensku jedny z najnižších v EÚ. Upozornil, že VAIA je súčasťou horizontového projektu k foresightu Eye of Europe.

Predseda doplnil, že po delimitácii Úradu podpredsedu sa plánuje intenzívnejšie venovať aj foresightu.

Predseda otvoril diskusiu k bodu 9 programu.

Záver:

Predseda konštatoval, že Rada zobrala Informáciu o stave implementácie Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií na vedomie.

Bod 10 - Informácia o procese implementácie Misie zdravie

Predseda otvoril desiaty bod a odovzdal slovo Petre Zappe, koordinátorke domény Zdravá spoločnosť vo Výskumnej a inovačnej autorite.

P. Zappe vysvetlila, prečo považuje Misiu za inováciu verejnej politiky, vysvetlila, že MZ SR malo vytvorenú alokáciu na VVaI, ktorá bude na základe dátovej analýzy použitá na výskum v oblasti najpalčivejších diagnóz na Slovensku. Predstavila hlavný cieľ Misie zdravie ako nadrezortný program, ktorý má zlepšiť kvalitu života trom miliónom občanom, ktorých sa tieto tri diagnózy týkajú a objasnila šírku participatívnosti celého ekosystému. Prezentácia bude členom RVVTI zaslaná po zasadnutí.

Predseda otvoril diskusiu k bodu 10 programu.

Predseda vyzval k celospoločenskej podpore Misie zdravie a uvažoval o vyhlásení roku zdravia ako iníciačného momentu v podpore problematiky.

J. Nantl upozornil, že ide o transformáciu celého systému smerom k prevencii, ktorá sa dotýka aj stravovania obyvateľstva, ako aj vzdelávania a podporil Misiu zdravie ako kľúčovú tému.

A. Madarasová Gecková vyzdvihla priestor pre výskum v oblasti zdravia a vyzdvihla prioritizáciu, ku ktorej v Misii došlo. Následne vyzvala k rozšíreniu zastúpenia členov Rady v oblasti medicíny, biotechnológií a zdravia.

D. Čížková vyslovila podporu koncepcii a logike Misii zdravie. Vyzdvihla sústredenie sa na dáta, biobankovanie a pripomenula aj dôležitosť starostlivosti o psychické zdravie. Následne vyzvala na prioritizáciu.

J. Nantl vyzdvihol dôležitosť zainteresovania zdravotných poisťovní, napríklad aj legislatívne.

Záver:

Predseda konštatoval, že Rada zobrala Informáciu o procese implementácie Misie zdravie na vedomie.

Bod 11 – Rôzne

Predseda otvoril bod rôzne a vyzval prítomných na prednesenie príspevkov a návrhov.

D. Čížková sa spýtala na druhé kolo hodnotenia výzvy Transformačné inovačné konzorciá.

A. Sabelová vysvetlila, že po odvolaní neúspešných kandidátov po hodnotení ESF bude musieť úrad pristúpiť k opätovnému hodnoteniu neúspešných projektov. V priebehu nasledujúceho týždňa budú rozposlané informácie k priebehu druhého kola hodnotenia a v novembri by sa malo pristúpiť k zazmluvňovaniu. Následne implementáciu bude vykonávať Ministerstvo školstva, resp. Výskumná agentúra. K hodnoteniu zahraničnými hodnotiteľmi uviedla, že si interne hodnotí efektívnosť zahraničného hodnotenia.

L. Šimko upozornil na nutnosť čo najrýchlejšieho procesu hodnotenia.

Bod 12 – Záver

Podakovanie prítomným za podnetné návrhy a spoluprácu.